

Kenmerk	W17.26.00236/IV
Datum aanhangig	17 juli 2026
Datum vastgesteld	16 september 2026
Datum advies	16 september 2026
Datum publicatie	21 september 2026
Vindplaats	Website Raad van State

Volledige tekst

Bij Kabinetsmissive van 17 juli 2026, no.2026001616, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving in verband met de tweede verlenging van de tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken (Wijzigingsbesluit tweede verlenging tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken), met nota van toelichting.

Het ontwerpbesluit voorziet in een tweede verlenging van de tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken tot en met 31 december 2027. (zie noot 1)

De Afdeling advisering van de Raad van State adviseert om nader te motiveren of met de keuze om de tijdelijke overbruggingsregeling met een jaar te verlengen tot en met 31 december 2027, deze verlenging beperkt blijft tot de kortst mogelijke concrete termijn.

In verband daarmee is aanpassing van de toelichting wenselijk en zo nodig het ontwerpbesluit.

1. Voorgeschiedenis

In een uitspraak van 30 juni 2021 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat voor de algemene bepalingen voor het in werking hebben van een windturbine of combinatie van windturbines (hierna: windturbinebepalingen) ten onrechte geen milieubeoordeling als bedoeld in de SMB-richtlijn is gemaakt. (zie noot 2) Vanwege deze strijd met het Unierecht dienden de windturbinebepalingen buiten toepassing te blijven.

Als gevolg van de uitspraak ontstond een lacune in de regelgeving voor windturbines. Om in deze lacune te voorzien, is in 2022 een tijdelijke overbruggingsregeling in het leven geroepen. De tijdelijke overbruggingsregeling was tot en met 30 juni 2025 van toepassing. (zie noot 3) In de tussentijd zijn nieuwe ontwerp-windturbinebepalingen voorbereid. Besluitvorming over de nieuwe windturbinebepalingen liep evenwel vertraging op, waardoor inwerkingtreding per 1 juli 2025 niet meer haalbaar bleek. Reden daarvoor was dat nog geen overeenstemming kon worden bereikt over een afstandsnorm die in acht moet worden genomen tussen

windturbines en windturbinegevoelige gebouwen. Dit is een politiek gevoelig onderwerp waarover de meningen uiteenlopen, ook in relatie tot bepaalde maatschappelijke opgaven, aldus de toelichting bij het ontwerpbesluit. (zie noot 4)

Om die reden is besloten tot verlenging van de tijdelijke overbruggingsregeling. Aanvankelijk is voorgesteld te verlengen tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. De Afdeling adviseerde echter de verlenging te beperken tot de kortst mogelijke concrete termijn. Daarop is de tijdelijke overbruggingsregeling verlengd

tot en met 31 december 2026 of zoveel eerder als bij koninklijk besluit is bepaald. (zie noot 5)

2. Tweede verlenging tijdelijke overbruggingsregeling tot en met 31 december 2027

Het ontwerpbesluit voorziet, om dezelfde reden als bij de eerdere verlenging van die regeling, in een tweede verlenging van de tijdelijke overbruggingsregeling, dit keer met een jaar tot en met 31 december 2027. (zie noot 6) De toevoeging 'of zoveel eerder als bij koninklijk besluit is bepaald' vervalt.

Volgens de nota van toelichting is, gezien de fases die voorafgaande aan de vaststelling van de regels voor onder meer veiligheid, slagschaduw en geluidhinder voor windturbines in windturbineparken nog moeten worden doorlopen, de verwachting dat deze regels met ingang van 1 januari 2028 in werking kunnen treden. Om die reden wordt de duur van de tijdelijke overbruggingsregeling tot die datum verlengd. (zie noot 7)

In de toelichting is niet nader gemotiveerd of de voorgestelde verlenging van de tijdelijke overbruggingsregeling hiermee beperkt blijft tot de kortst mogelijke concrete termijn.

De Afdeling merkt op dat de oorzaak voor de vertraging van de inwerkingtreding van nieuwe windturbinebepalingen inmiddels is weggenomen. In een Kamerbrief van 28 augustus 2026 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat laten weten dat in het ontwerpbesluit met windturbinebepalingen de afstandsnorm van - in beginsel (zie noot 8) - twee keer de tiphoogte van een windturbine is behouden. Het ontwerpbesluit met windturbinebepalingen zal voor het einde van het jaar aan het parlement voor voorhang worden toegezonden. (zie noot 9) Daarbij benadrukt de Afdeling dat tijdige beschikbaarheid van nieuwe, algemene windturbinebepalingen voor de praktijk van groot belang is.

De Afdeling adviseert om in het licht van het voorgaande nader te motiveren dat de tijdelijke overbruggingsregeling wordt verlengd met de kortst mogelijke termijn en waarom daarbij wordt afgezien van de toevoeging "of zoveel eerder als bij koninklijk besluit is bepaald".

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een opmerking bij het ontwerpbesluit en adviseert daarmee rekening te houden voordat een besluit wordt genomen.

De vice-president van de Raad van State

Voetnoten

(1) Ontwerpbesluit, artikel I, voorgestelde wijziging van artikel 3.14b, eerste lid, aanhef, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

(2) ABRvS, ECLI:NL:RVS:2021:1395. SMB staat voor strategische milieu beoordeling.

(3) Besluit van 3 mei 2022 tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer en enkele besluiten op grond van de Omgevingswet in verband met jurisprudentie over windturbineparken (tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken), Stb. 2022, nr. 181. De tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken is op 1 juli 2022 in werking getreden.

Zie artikel 3.14b, eerste lid, aanhef, van het Bal, zoals dat luidde tot 18 juni 2025. Zie ook het advies van de Afdeling advisering over het ontwerpbesluit van de tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken, W17.21.0379/IV, Stcrt. 2022, nr. 11933.

(4) Ontwerpbesluit, nota van toelichting, paragraaf 1 (Inleiding).

(5) Besluit van 6 juni 2025 tot wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving in verband met de verlenging van de tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken (Wijzigingsbesluit verlenging tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken), Stb. 2025, nr. 158. Artikel II is in werking getreden op 18 juni 2025. Zie artikel 3.14b, eerste lid, aanhef, van het Bal, zoals dat thans luidt. Zie ook het advies van de Afdeling advisering over het Wijzigingsbesluit verlenging tijdelijke overbruggingsregeling windturbineparken, W17.25.00016/IV.

(6) Ontwerpbesluit, nota van toelichting, paragraaf 1 (Inleiding).

(7) Ontwerpbesluit, nota van toelichting, paragraaf 1 ('Inleiding').

(8) Zo zal voor de afstandsnorm een instructieregel 'rekening houden met' worden opgenomen waarbij een afwijking in bepaalde specifieke situaties naar beneden mogelijk is. Ook zal in de AMvB een aantal uitzonderingen op de instructieregel worden gedefinieerd waarvoor de afstandsnorm niet van kracht is.

(9) Kamerbrief van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van 28 augustus 2026, nr. IENW/BSK-2026/166764, over besluitvorming afstandsnorm in het ontwerpbesluit windturbines leefomgeving.